

WELZIJNSWETGEVING CAMPAGNES

ir Paul Van Haecke
FOD WASO

‘Toezicht op het Welzijn op het Werk’, West-Vlaanderen

2016 - 2017

WETGEVING & EVOLUTIE

Europa

Sociale richtlijnen

Economische richtlijnen

EMC (RL 2014/30/EU)

liften (RL 2014/33/EU) -> KB 12/4/2016 (BS 18/04/2016)

ATEX (RL 2014/34/EU) -> KB 21/4/2016 (BS 26/04/2016)

LS (RL 2014/35/EU) -> KB 21/4/2016 (BS 26/04/2016)

PED (RL 2014/68/EU) -> KB 11/07/2016 (BS 18/07/2016)

SPVD (RL 2014/29/EU) -> KB 1/4/2016 (BS 15/014/2016)

Verordening (2016/EU/ 425) van 9 maart 2016 PBM's

Arbeidsplaatsen Verlichting en verluchting

BS 14 04 2016

**KB 25/03/ 2016 tot wijziging K.B 10/10/ 2012
(Algemene basiseisen Arbeidsplaatsen)**

- **Verlichting**
- **Verluchting**

Verlichting (art 34 & 35)

Art 34 : Risico-analyse

NBN EN 12464-1 en 12464-2 : OK

Alternatief : bijlage 2

Werkposten (werkvlak / 85 cm)

200 lux : refter, kleedkamer, wasplaats, ruw assembleerwerk,

300 lux : bakkerij, machinewerk, middelmatig precies assembleerwerk, receptie, kopieerwerk, kinderopvang, klaslokaal,

500 lux : EHBO-lokaal, laboratoria, controleruimten, precisie machinewerk, fijn assembleerwerk, bureauwerk, vergaderzaal,....

750 lux : glasbewerking, materiaalinspectie, precisie-assemblage, naaiwerk, verfspuiten, technisch tekenen;

1000 lux : precisiewerk, kleurinspectie, juweelproductie, ...

24 januari 2017

Verplaatsing (gemeten op de vloer) :

- **5 lux** : houtopslag, stapelplaatsen met occasioneel verkeer, buiten gelegen doorgangen voor voetgangers, autoparking,..
- **10 lux** : algemene verlichting havens, risicovrije zones in de petrochemie en gelijkaardige industrieën, opslag van verzaagd hout, wegen voor traag verkeer (minder dan 10 km per uur) van bijvoorbeeld fietsen of heftrucks;
- **20 lux** : auto- en containeropslagplaatsen in havens, normaal autoverkeer, in- en uitritten van parkings;
- **50 lux** : industrieterreinen, opslagzones buiten, risicogebieden in havens, olieopslag-tanks, koeltorens,, waterzuiveringsinstallaties, plaatsen voor laden en ontladen, materiaalbehandeling in havens, bouwwerf, opslaghal zonder manueel werk;
- **100 lux** : verplaatsingszones in bedrijf, gangen, trappen, magazijnen.

- **WN's met een grotere lichtbehoefte (oogafwijkingen, leeftijd) : aanpassen**
- **Gelijkmatig verlichting werkvlak verdeeld zijn.
Vermijden van snelle en sterke overgangen**
- **Lampen : geen flikkering – geen stroboscopieverschijnselen.**
- **Geen hinderlijke verblinding door (heldere) lichtbronnen**
- **Plaatselijke verlichting mag bovenop algemene verlichting (verlichtingssterkte min. 200 lux)**
- **Kunstmatige verlichting : mag de kleuren van de V&G signalering niet wijzigen.
Verlichting werkvlak : kleurweergave-index ≥ 80 +
kleurtemperatuur aangepast aan de taak.**
- **Lampen : rekening houden met onderhoud en vervanging**

Luchtverversing (art 36->39)

Art. 36

- * voldoende verse lucht in de werklokalen
- * rekening houden met :
 - werkmethoden
 - lichamelijke inspanningen.
- * CO₂-concentratie in deze werklokalen < 800 ppm,
- * tenzij onmogelijk : aan te tonen
- * Sowieso : CO₂-concentratie < 1200 ppm.

Art. 37 : luchtverversing :
hetzij op natuurlijke wijze
hetzij via luchtverversingsinstallatie

Art. 38.- Ingeval van luchtverversinginstallatie

1° verspreiding van *verse* lucht, die gelijkmatig wordt verdeeld over de werklokalen;

2° geen hinder door temperatuurschommelingen, tocht, lawaai of trillingen;

**3° de gemiddelde relatieve luchtvochtigheid : tussen 40 en 60%,
tenzij dit om technische redenen niet mogelijk is
(35 ... 70 % indien geen chemische /biologische agentia in de lucht)**

4° behoorlijk onderhoud ;

5° storingen worden gemeld (door controlesysteem)

6° periodieke controle door een bevoegd persoon

Art 39 Specifieke risico's -> specifieke maatregelen

Seveso III (15/1/2016)

- **Samenwerkingsakkoord (SWA) 16.02.2016
= omzetting Richtlijn 2012/18/EU**
- **Hfdzk aanpassing bijlage gevaarlijke stoffen aan CLP
Permanente actieve informatie publiek**

OPBPOUW	BIJLAGEN
H1 Algemene bepalingen	B1 Gevaarlijke stoffen
H2 Preventie van zware ongevallen	B2 Veiligheidsbeheersysteem
H3 Noodplannen	B3 Inhoud veiligheidsrapport
H4 Optreden bij/na een zwaar ongeval	B4 Inhoud noodplannen
H5 Informatie voor het publiek	B5 Criteria rapportering nr EC
H6 Ruimtelijke ordening en publiek	B6 Actieve permanente informatie publiek
H7 Gegevensdoorstroming	B7 Coördinatie-opdracht inspectie
H8 Inspectie	
H9 Exploitatieverbod	
H10 Strafbepalingen	
H11 Commissie Seveso-Helsinki	
H12 Slotbepalingen	

Wijziging KB 3/5/1999 Jongeren

KB 31/5/2016 – BS 25/07/2016

- **conventie IAO nr. 138 betr. de minimumleeftijd (16 jaar)**
- **aangepast toepassingsgebied (oa jongeren in het opleidingsstelsel “alternerend leren”)**
- **aangepast stelsel van afwijkingen op werkzaamheden die verboden zijn voor jongeren (behalve voor de jobstudenten).**

JONGERE OP HET WERK =

- a. elke persoon van 15 tot 18 jaar, niet meer onderworpen aan de voltijdse leerplicht en tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst (of arbeid verricht onder het gezag) ;**
- b. elke persoon niet meer onderworpen aan de voltijdse leerplicht en tewerkgesteld krachtens een leerovereenkomst;**
- c. elke persoon niet meer onderworpen aan de voltijdse leerplicht en die arbeid verricht krachtens een overeenkomst gesloten in het kader van een opleidingstraject;**
- d. een leerling of student in een studierichting waarvan het opleidingsprogramma voorziet in een vorm van arbeid die in de onderwijsinstelling wordt verricht;**
- e. een student-werknemer**

Art 8 = verbodsbepalingen (“geen spec. gevaarlijk werk”)

Verbod geldt niet voor a) mits (art 10 §1) :

1° deze personen zijn tenminste 16 jaar oud;

2° een specifieke en adequate opleiding of nodige beroepsopleiding

3° specifieke preventiemaatregelen + controle vd effectiviteit (HL/WG)

4° in het bijzijn van een ervaren werknemer

Verbod geldt niet voor b), c) en d) mits (art 10 § 2):

1° de activiteiten of de aanwezigheid op de plaatsen zijn onontbeerlijk voor hun beroepsopleiding;

2° specifieke preventiemaatregelen + controle vd effectiviteit (HL/WG)

3 ° in het bijzijn van een ervaren werknemer

Sociaal Strafwetboek

- **Art. 127.**

Sanctie van niveau 3 bestraft :

**2° de persoon die niet behoort tot het personeel en
WoW overtreedt**

Vb. EDPB / EDTC / VC / erkende labo's ...

Sanctie van niveau 4 : EAO of gezondheidsschade

In voege : 1/5/2016

Re-integratie arbeidsongeschikte werknemers

(KB van 28/10/2016 – BS 24/11/2016)

- **Wijziging KB 28/05/2003 betr. het gezondheidstoezicht op de werknemers : invoeging afdeling 6/1**
- **In werking : 1 december 2016**
- **Re-integratietraject op maat**
- **Arbeidsongeschikten : WN <> niet-WN's**

- I Doelstelling re-integratietraject**
- II Opstarten re-integratietraject**
- III Re-integratiebeoordeling door PA-AG**
- IV Re-integratieplan**
- V Aanvaarding Re-integratieplan**
- VI Uitvoering Re-integratieplan**
- VII Collectief Luik : Re-integratiebeleid**

www.werk.belgie.be>welzijn > ...

<http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=45586>

III Re-Integratiebeoordeling

De WN kan op termijn het overeengekomen werk hervatten en

- **(a) De werknemer kan intussen ander of aangepast werk doen (eventueel via een progressief traject) – TRAJECT A**
- **(b) De werknemer kan intussen geen ander of aangepast werk doen (bv. nog medische behandeling nodig) – TRAJECT B**

De WN is definitief ongeschikt voor het overeengekomen werk en

- **(c) Hij kan wel nog ander of aangepast werk doen (eventueel via een progressief traject) – TRAJECT C**
- **(d) Hij kan geen ander of aangepast werk doen – TRAJECT D**
-

Het is om medische redenen (nog) niet opportuun om een re-integratietraject op te starten – TRAJECT E

Diverse

- **CAO 10 maart 2016 'Humanisering vd Arbeid' (PC Bouwbedrijf) – Actualisering**
- **KB EDPB : 1 januari 2016 : nieuwe tariefregeling EDPBW
-> monitoringscommissie**
- **artikel 46, § 1, eerste lid, 7°, d), AO-wet opgeheven (art 7 wet van 16 mei 2016)
(m.b.t. opheffing burgerlijke immuniteit werkgever)**

ENKELE DEADLINES

KB Elektrische Installaties 04/12/2012

- **Codex Titel III – Hoofdstuk II**
- **Aanpassing “oude” elektrische installaties :
uiterlijk 31/12/2016
... of 31/12/2018 mits :
gedetailleerd uitvoeringsplan**

ENKELE DEADLINES

Inhoud gedetailleerd uitvoeringsplan :

1° de verantwoording

2° de opeenvolgende uitvoeringsfasen en de daaraan verbonden termijnen;

3° de effectieve uitvoeringsdatum

4° het verslag van de eerste controle door het EO

5° het advies van de bevoegde PA

6° het advies van het Comité

Sowieso :

Risico- analyse / eerste controle

ENKELE DEADLINES

KB Liften

- **Modernisering**

Liften in bedrijf gesteld :	Modernisatie uitgevoerd uiterlijk :
Na 1 april 1984	31 december 2014
1 jan 195831 maart 1984	31 december 2016
Voor 1 januari 1958	31 december 2022

- **FOD Economie :**
Gids KB van 9 maart 2003
betr. de beveiliging van liften
(versie 7/12/2015)

Gids voor de toepassing van het
koninklijk besluit van 9 maart 2003
betreffende de beveiliging van liften

KB 20/5/2016 Elektromagnetische velden

BS 10 juni 2016

- **Omzetting Richtlijn 2013/35/EU van 26 juni 2013**
- **Codex Welzijn op het Werk**
Titel IV : Omgevingsfactoren en fysische agentia
Hoofdstuk VI : Electromagnetische velden
- **Thermische en niet-thermische effecten**
- **Niet : lange-termijn effecten**

- Afd I Toepassingsgebied en definities**
- Afd II Grenswaarden en actieniveaus**
- Afd III Risicoanalyse**
- Afd IV Voorkoming of vermindering van risico's**
- Afd V Voorlichting en opleiding**
- Afd VI Raadpleging en participatie van WN's**
- Afd VII Gezondheidstoezicht**
- Afd VIII Afwijkingen**
- Afd IX Slotbepalingen**

Bijlage 1 : de natuurkundige grootheden (bijlage 1),

Bijlage 2 : de niet-thermische effecten
(grenswaarden voor blootstelling en actieniveaus -
van 0 Hz tot en met 10 MHz)

Bijlage 3 : de thermische effecten (grenswaarden
voor blootstelling en actieniveaus van 100 kHz tot en
met 300 GHz)

* Europese gids - [Europese gids](#)

* Gids FOD volksgezondheid - [Gids volksgezondheid](#)

Tabel 3.2 — Vereisten voor specifieke EMV-beoordelingen met betrekking tot veelvoorkomende werkactiviteiten, apparatuur en werkplekken

Soort apparatuur of werkplek	Beoordeling vereist voor:		
	Werknemers zonder verhoogd risico ^a	Werknemers met een verhoogd risico (uitgezonderd die met actieve implantaten) ^{aa}	Werknemers met actieve implantaten ^{aa}
	(1)	(2)	(3)
Draadloze communicatie			
Telefoons, draadloos (inclusief basisstations voor draadloze DECT-telefoons) — gebruik van	Neen	Neen	Ja
Telefoons, draadloos (inclusief basisstations voor draadloze DECT-telefoons) — werkplekken met	Neen	Neen	Neen
Telefoons, mobiel — gebruik van	Neen	Neen	Ja
Telefoons, mobiel — werkplekken met	Neen	Neen	Neen
Toestellen voor draadloze communicatie (bv. wifi of bluetooth) inclusief toegangspunten voor WLAN — gebruik van	Neen	Neen	Ja
Toestellen voor draadloze communicatie (bv. wifi of bluetooth) inclusief toegangspunten voor WLAN — werkplekken met	Neen	Neen	Neen
Kantoor			
Audiovisuele apparatuur (bv. televisies, dvd-spelers)	Neen	Neen	Neen
Audiovisuele apparatuur met radiofrequente zenders	Neen	Neen	Ja
Communicatieapparatuur en bedrade netwerken	Neen	Neen	Neen
Computer- en IT-apparatuur	Neen	Neen	Neen

SSW : Salduz bis

- **Wet van 21 november 2016 betr. bepaalde rechten van personen die worden verhoord (Salduz bis)**
- **In voege : 27 november 2016**
- **Omzetting Europese Richtlijn 2013/48/EU**
- **Meer rechten verdachte (vrijheidsberoving) :**
 - > **vertrouwelijk overleg advocaat voor verhoor**
 - > **bijstand advocaat tijdens verhoor**
 - > **formeel en meer informatie (“verklaring van rechten”)**
 - > **recht op tolk**

2017 ?

- **Codex – integratie KB**
10 boeken <> 8 titels
Boek VII Biologische agentia
Boek VIII Ergonomische belasting
Concordantietabel
Timing
- **ARAB art 52 ?**
- **Herstructurering AREI**

Nationale en lokale campagnes TWW 2016 – 2017

Nationale strategie Welzijn op het Werk 2016 - 2020

- **Gebaseerd op strategisch EU-kader 2014-2020
Europese commissie**

Uitdagingen :

- 1. WoW in micro – en kleine ondernemingen**
- 2. Arbeidsgerelateerde ziekten door bestaande, nieuwe en opkomende risico's aan te pakken**
- 3. Demografische veranderingen**

TWW WV Enkele cijfers (2016)

Inspecteurs (FTEi) :	9,95
Inspectiebezoeken :	3016
Schrift. waarschuwing :	1053
Stopzetting :	139
Pro Justitia :	58
PV Verhoor :	224

CAMPAGNES TWW

algemene benadering

- **Kwaliteitsplan (ISO 9001)**
- **Nationale / regionale campagnes**
- **Nationale – regionale campagnecoördinator**
- **persbericht**
- **Sectorgericht, met inbreng van stakeholders**
- **Specifieke risico's**
- **Keuze ? SLIC, consultatie terrein**

lokale campagne 2016

Campagne : bouwwerken ('bliksemacties')

- ❑ Bouwsector: veel sociale fraude, veel buitenlandse arbeiders en veel EAO's
- ❑ Mobilisatie van groot aantal inspecteurs teneinde een groot aantal bouwplaatsen te bezoeken ('tam-tam effect')
- ❑ TWW + TSW pakken verschillende aspecten sociale fraude aan en werken complementair
- ❑ Rol TWW: indruk van 'straffeloosheid' tegengaan door **stopzetting** van de activiteiten bij dreigend gevaar

lokale campagne 2016

Campagne : bouwwerken (‘bliksemacties’)

- 26 mei 2016
- 11 Teams TWW-TSW
- 70 bouwplaatsen gecontroleerd
- 166 aannemers gecontroleerd
- focus op steigers, valgevaar en uitgravingen

lokale campagne 2016

❑ Conclusies (TWW)

- (Corrigerende) adviezen: 20
- Mondelinge waarschuwingen: 12
- Schriftelijke waarschuwingen : 56
- Stopzettingen: 20
- Melding aan RVA (dopkaart NOK): 1

❑ Conclusies TSW

Nationale campagne 2016

- **Veilig werken op hoogte**
Samen met (NAVB) Constructiv

*1. Dakwerken en (de)montage ,
gebruik gevelsteigers*

2. Ladders en andere types steigers

*3. AM'n voor werken op hoogte (hoogwerkers,
schaarliften, beweegbare hangsteigers, enz.)*

Faze 1 : NAVB – informatie (aug 2015 – aug 2016)

Faze 2 : TWW – handhaving (aug 2016 – aug 2017)

Lokale campagne 2016 (TWW WVL)

Huisvuilophaling

Fysieke belasting

Prikken en snijden

Vallen en beknellen

Biologische agentia

Vallende en wegschietende voorwerpen

Inzamelwagens

Hijswerkzaamheden

Verkeer en omgeving

Weersomstandigheden

Nationale campagne 2016

Campagne (vervolg) Personenliften

- I.s.m. FOD Economie
- Start in 2015 - loopt verder in 2016 en 2017
- Liften : 1/1/19581/4/1984 30/06/1999
- Inhoud : gemoderniseerd ? (31/12/2016)

- Periode : 2016

Enkele problemen

- **Snelheid $>0,63$ m/s: een kooideur**
- **Snelheid $< 0,63$ m/s: elektronisch veiligheidsgordijn of kooideur**
- **Stopnauwkeurigheid**
- **Bewegende delen in schachten genaakbaar zijn**
- **Kooien met niet-gesloten kooiwanden (bewegende delen)**
- **Positieve vergrendeling van de bordesdeuren met automatische onderbreking van de stroomkring;**
- **Kooideur te voorzien van een deurcontact met automatische onderbreking van de stroomkring;**
- **Een noodverlichting en een bidirectionele noodcommunicatie**

- **verluchting in de kooi**
- **Ontgrendelingsstelsel voor de bordesdeuren (evacuatie)**
- **Afstand tussen de kooitrempel en de drempel van de stopplaatsen;**
- **Voorzien van een elektrisch veiligheidscontact op de vergrendeling;**
- **Snelheidsbegrenzers, vanginrichting**
- **Buffers (versnellingen/vertragingen)**
- **Noodbediening (om gebruikers uit de kooi te bevrijden)**
- **....**

Conclusie

Arbeidsomgeving (483 liften)

- * **20% conform bij eerste controle**
- * **4% niet conform bij tweede controle**

Residentiele omgeving (332 liften)

- * **13 % conform bij eerste controle**
- * **78% conform bij tweede controle – 20 % bezig**

***Voor liften in dienst tussen 1/1/1958 en 31/03/1984 :
deadline = 31/12/2016***

Nationale campagne 2017

REF 5 campagne (REACH-EN-FORCE)

> coördinatie door LIT

> focus op :

* overeenstemming van het e-SDS met het chemische veiligheidsrapport,

* het doorgeven van e-SDS in de bevoorradingketen

* op Risicoreducerende maatregelen (RMM)

* operationele condities (OC)

> A.d.h. van handleiding uitgewerkt door het FORUM

> Drie doelgroepen, met specifieke vragenlijsten :

- Cluster 1: level 1 leveranciers
- Cluster 2: level 2 leveranciers
- Cluster 3: eindgebruikers

Nationale campagne 2017

**Bedrijven die wegmarkeringen
aanbrengen (LIT)**

Thema's :

chemische agentia (verven)

fysische agentia (geluid, trillingen)

machineveiligheid

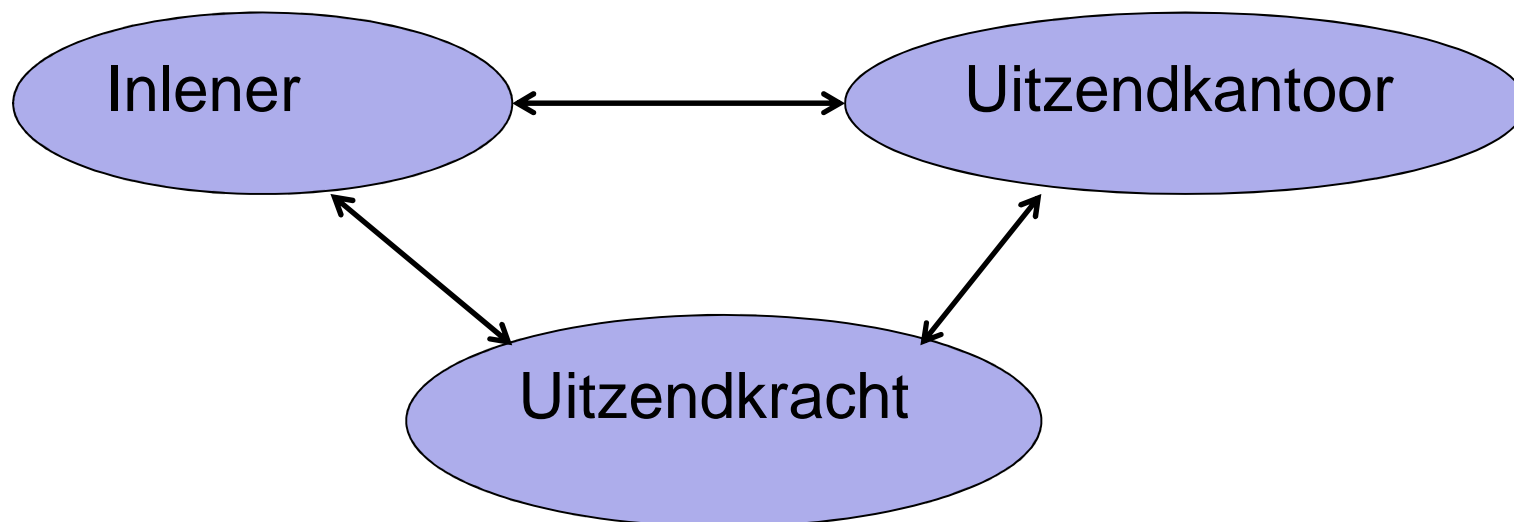
Verkeersveiligheid

Nationale campagnes 2017

- * “Lichte” ongevallen : EHBO register (i.s.m. Fedris)
- * Uitzendarbeid (SLIC) : 2017 – 2018

Lokale campagne 2017 (TWW WV L)

“Enclaves” (Beschutte werkplaatsen, ...)

Onthaal en begeleiding

Communicatie afspraken opdrachtgever/opdrachtnemer

Psychosociale aspecten

Algemeen beleid

....

OIRA

Online Interactive Risk assesment

<http://www.oiraproject.eu>

- **Heden :**
 - Kappers**
 - Hout**
 - Bouw**
 - Horeac**
- **In de maak :**
 - Schoonmaak**
 - Landbouw**
 - Podiumkunsten**
 - Bakker**

En nog enkele weetjes ...

- **Fonds voor beroepsziekten (FBZ) +
Fonds voor arbeidsongevallen (FAO)
= Fedris (> 1 jan 2017)**
- **Burn-out (of syndroom van professionele uitputting) :
arbeidsgerelateerde ziekte**
- **Social profitsector is nu volwaardig lid van de Hoge
Raad PBW (KB 12/7/2016)
(664.270 werknemers , 17,31 % vd beroepsbevolking)**

- **BS 29 /12/2016 : programmawet van 25 /12/ 2016**

O.a. wijziging wet 5 maart 1952 betr. de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten. : de opdecimen : 50 -> 70 in plaats van 50.

Maw : > 1/1/2017 : geldboeten x8 ipv x 6

- **Dus ook voor inbreuken SSW**
- **Inbreuken welzijnswet : vaak niveau 3.
Ingeval van AO : niveau 4.
*Strafrechtelijke geldboeten
van niveau 3 : 800 ->8.000 euro en
van niveau 4 : 4.800 -> 48.000 euro.
* Administratieve geldboeten : / 2**

www.werk.belgie.be

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG